

การสัมภาษณ์เกษตรกร (สมจิตต์ เลิศดิษยวรรณ)

แนวทางการปลูกผักอินทรีย์ บ้านเมืองอาจ สู่มาตรฐานเกษตรอินทรีย์สากล (Thaïlande)

DESCRIPTION

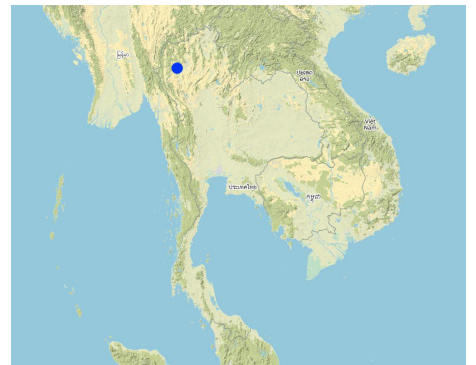
การปลูกผักอินทรีย์ เป็นการบูรณาการของหลายหน่วยงานเข้ามาช่วยเหลือในการอบรมให้ความรู้ ทำวิจัยและสาธิต และสนับสนุนปัจจัยการผลิต กลุ่มเกษตรกรที่เข้มแข็งและมุ่งมั่น การปรับเปลี่ยนการทำเกษตรหมุนเวียนมาเป็นเกษตรอินทรีย์ ที่สร้างรายได้ตลอดปี ปฏิบัติตามกฎหมายการทำเกษตรอินทรีย์อย่างเคร่งครัด

กิจกรรมการปลูกผักอินทรีย์ บ้านเมืองอาจ ตั้งอยู่ในเขตตำบลบ้านหลวง อำเภोजอมทอง จังหวัดเชียงใหม่ ลักษณะภูมิประเทศเป็นภูเขาสูงสลับซับซ้อน พื้นที่อยู่ในเขตอุทยานแห่งชาติดอยอินทนนท์ วิถีชีวิตในอดีตของชาวปกาเกอญอคือมีการทำไร่หมุนเวียน เปลี่ยนระบบการผลิตจากการพึ่งพาตนเองไปสู่การผลิตแบบเชิงเดี่ยว ทำให้พื้นที่ป่าไม้ลดลงไปเรื่อยๆ ชาวบ้านมีรายได้ดีแต่กลับมีหนี้สิน ผู้นำในพื้นที่ช่วยคิดและแก้ไขปัญหาด้วยการปรับเปลี่ยนระบบผลิตเพื่อการค้าเป็นการผลิตแบบพอเพียง เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ในรูปแบบของเกษตรอินทรีย์

เกษตรอินทรีย์ (Organic Agriculture) คือ ระบบการจัดการด้านการเกษตรแบบองค์รวม ที่เกื้อหนุนต่อระบบนิเวศน์, วงจรชีวภาพ และความหลากหลายทางชีวภาพ โดยเน้นการใช้วัสดุธรรมชาติ หลีกเลี่ยงวัตถุเคมีที่ได้จากการสังเคราะห์ และไม่ใช้พืช สัตว์ หรือจุลินทรีย์ที่ได้มาจากการดัดแปลงพันธุกรรม (Genetic Modification) หรือ พันธุวิศวกรรม (Genetic Engineering) มีการจัดการกับผลิตภัณฑ์ โดยเน้นการแปรรูปด้วยความระมัดระวัง เพื่อรักษาสภาพการเป็นเกษตรอินทรีย์ และคุณภาพที่สำคัญของผลิตภัณฑ์ในทุกขั้นตอน หลักการที่สำคัญที่นำมาใช้มี ดังนี้ 1) พัฒนาระบบการผลิตไปสู่แนวทางเกษตรผสมผสานที่มีความหลากหลายของพืชและสัตว์ 2) พัฒนาระบบการผลิตที่พึ่งพาตนเองในเรื่องของอินทรีย์วัตถุและธาตุอาหารภายในฟาร์ม 3) ฟื้นฟูและรักษาความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรธรรมชาติโดยใช้ทรัพยากรในฟาร์มมาหมุนเวียนใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด 4) รักษาความสมดุลของระบบนิเวศน์ในฟาร์มและความยั่งยืนของระบบนิเวศน์โดยรวม 5) ป้องกันและหลีกเลี่ยงการปฏิบัติที่ทำให้เกิดมลพิษต่อสิ่งแวดล้อม 6) สนับสนุนระบบการผลิตและกระบวนการจัดการทุกขั้นตอนที่คำนึงถึงหลักมนุษยธรรม 7) ยึดหลักการปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยวและการแปรรูปที่เป็นวิถีธรรมชาติ ประหยัดพลังงาน และส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมน้อยที่สุด ขั้นตอนการดำเนินงาน

1. เกษตรกรรวมกลุ่มจัดตั้งกลุ่มผู้ผลิตผักอินทรีย์ รับสมัครสมาชิก โดยสมาชิกต้องปฏิบัติตามกฎระเบียบของกลุ่ม ต้องเข้าร่วมกิจกรรมของกลุ่มอย่างสม่ำเสมอ กรณีละเมิดจะมีบทลงโทษ การจัดตั้งกลุ่มเพื่อหาเงินสนับสนุนในลงทุนทำเกษตรอินทรีย์ให้กับสมาชิก และเป็นแหล่งผลิตที่ใหญ่สามารถรองรับราคาหรือหาตลาดได้ง่าย
2. สถานิเกษตรหลวงอินทนนท์และศูนย์ส่งเสริมการเกษตรที่สูงอินทนนท์ จัดอบรมความรู้การทำเกษตรอินทรีย์ทุกปีปีละอย่างน้อย 1 ครั้ง และพากลุ่มเกษตรกรผู้ผลิตผักอินทรีย์ ไปเรียนรู้ดูงานในสถานที่ที่ประสบความสำเร็จ
3. การคัดเลือกพื้นที่ และปลูกสร้างโรงเรือน โดยผู้นำและเกษตรกรในพื้นที่คัดเลือก จัดสรร เน้นการปลูกเพื่อพอเพียงไม่เน้นการค้า จึงมีระเบียบกติกาว่า สมาชิกแต่ละคนมีโรงเรือนได้ไม่เกิน 3 โรงเรือน โดยเฉลี่ยสมาชิกจึงมีรายละ 2 โรงเรือน ขนาดของโรงเรือน กว้าง 6 เมตร ยาว 30 เมตร สูงประมาณ 3-5 เมตร (180 ตารางเมตรต่อโรงเรือน)
4. วางแผนการผลิตผักอินทรีย์ สมาชิกประชุมหารือกับเจ้าหน้าที่สถานีเกษตรหลวง อินทนนท์ วางแผนการผลิตผักอินทรีย์ตามกำหนดการที่ตลาดรับซื้อต้องการและกำหนดบทลงโทษกรณีสมาชิกไม่ปฏิบัติตามแผน
5. การจัดหาปัจจัยการผลิต มีทั้งได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานและเกษตรกรซื้อเอง แต่ทุกปัจจัยที่จะนำมาใช้ผลิตต้องเป็นอินทรีย์และมาจากแหล่งที่น่าเชื่อถือ และเกษตรกรต้องเก็บหลักฐานทุกชิ้นเพื่อให้หน่วยงานที่มาตรวจรับรองมาตรฐาน สามารถตรวจสอบย้อนกลับได้ถึงต้นทาง

LIEU

Lieu: แปลงผักอินทรีย์แบบโรงเรือน บ้านป่าก่อ หมู่บ้านเมืองอาจ ตำบล บ้านหลวง อำเภोजอมทอง, เชียงใหม่, Thaïlande

Géo-référence des sites sélectionnés

- 98.52031, 18.54572

Date de démarrage: 2002

Année de fin de l'Approche: sans objet

Type d'Approche

- ☐ traditionnel/ autochtone
- ☐ initiative/ innovation récente locale
- ☒ fondé sur un projet/ programme

6. ปลุกพืชอินทรีย์ เกษตรกรต้องปฏิบัติตามปฏิทินการปลูกพืชที่ร่วมกันทำอย่างเคร่งครัด และจดบันทึกกิจกรรมทุกขั้นตอน
7. การดูแลรักษาแปลงผลิตพืชอินทรีย์ เกษตรกรสมาชิกกลุ่มฯ มีหน้าที่จดบันทึกและควบคุมดูแลกำกับเรื่องห้ามใช้สารเคมีของสมาชิกกลุ่มฯ หากมีการละเมิดจะถูกลงโทษ และตัดจากการเป็นสมาชิก เจ้าหน้าที่สถานีเกษตรหลวงอินทนนท์และกรมส่งเสริมการเกษตร มีหน้าที่ติดตามให้คำแนะนำการใช้สารชีวภัณฑ์ สารไล่แมลง ตัวห้ำตัวเบียน ฯลฯ ในการควบคุมกำจัดกรณีมีโรคและแมลงในแปลง กรมวิชาการและมกท. ทำหน้าที่ติดตาม ตรวจสอบกระบวนการผลิตต้องสะอาดได้มาตรฐาน
8. การเก็บเกี่ยว เกษตรกรต้องเก็บเกี่ยวตามแผนการเก็บเกี่ยวที่กำหนดไว้ การเก็บเกี่ยวต้องคำนึงถึงการรักษาคุณภาพผลผลิต หน่วยงานกรมวิชาการและ มกท. ทำหน้าที่ตรวจรับรอง โดยวิเคราะห์หาสารตกค้างในผลผลิต
9. การคัดและบรรจุ เป็นขั้นตอนหลังการเก็บเกี่ยว เกษตรกรต้องทำความสะอาดผลผลิตด้วยอุปกรณ์ที่ไม่ปนเปื้อน คัดผลผลิตที่ไม่ได้คุณภาพออก จัดแบ่งขนาดให้มีความสม่ำเสมอ บรรจุในตระกร้าพลาสติกที่มีกระดาษกั้นทั้งตะกร้า นำส่งโรงคัดบรรจุของสถานีเกษตรหลวงอินทนนท์ต่อไป หน่วยงานกรมวิชาการและ มกท. ติดตามตรวจสอบเรื่องของคุณภาพผลผลิตในขั้นตอนการคัดแยก บรรจุผลผลิต ไม่ปนเปื้อนสารเคมีทุกขั้นตอน และรับรองระบบงานการผลิตที่ได้มาตรฐาน
10. มีความร่วมมือของกลุ่มเกษตรกรและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ โครงการหลวง สถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน) , ศูนย์ส่งเสริมการเกษตรที่สูงอินทนนท์ , เทศบาลตำบลบ้านหลวง, อำเภอจอมทอง กรมพัฒนาที่ดิน ฯลฯ จัดงานประชุมถ่ายทอดองค์ความรู้การทำเกษตรอินทรีย์ เพื่อเผยแพร่สู่เกษตรกรหมู่บ้านอื่น นอกจากนี้มีรายการทีวีถ่ายทอดการเพาะปลูกเพื่อถ่ายทอดความสำเร็จ บทสรุปของผู้ใช้ประโยชน์การผลิตผักอินทรีย์ของบ้านเมืองอ่าง มีข้อสรุปว่า เกษตรกรเห็นถึงประโยชน์และความยั่งยืนที่จะเกิดขึ้นในการทำอาชีพเกษตรกรรมในอนาคต เกษตรกรมีความพอใจอย่างมากและมีความคิดที่จะทำต่อเนื่องในระยะยาว เนื่องจากเห็นประโยชน์และความสำเร็จทำให้เกษตรกรผลิตสินค้าที่มีคุณภาพเป็นสินค้าได้มาตรฐานรองรับ สร้างความปลอดภัยแก่ผู้บริโภค เป็นที่ต้องการของตลาดทั้งในและต่างประเทศ สร้างรายได้หลักล้านบาทแก่ชุมชน ปี 2560 ส่งผลผลิตปริมาณ 490,739 กิโลกรัม สร้างรายได้ให้กับเกษตรกรบ้านเมืองอ่างมูลค่า 10,907,758 บาท

เกษตรกรดูแลตรวจสอบโรคแมลงในแปลง (กมลภา วัฒนประพัฒน์)

การเก็บเกี่ยว (สมจิตต์ เลิศดิษยารธรรม)

OBJECTIFS DE L'APPROCHE ET ENVIRONNEMENT FAVORABLE

Principaux objectifs de l'Approche

แนวทางการปลูกผักอินทรีย์ บ้านเมืองอ่าง สู่มาตรฐานเกษตรอินทรีย์สากลมีวัตถุประสงค์ คือ

- 1) เพื่อสร้างความมั่นคงทางอาชีพให้เกษตรกร ทำให้เกษตรกรมีรายได้พอเลี้ยงชีพมีรายได้ที่มั่นคง ยกระดับคุณภาพชีวิต
- 2) สร้างความมั่นคงทางอาหาร ประเทศไทยมีแหล่งผลิตอาหารที่มีความปลอดภัยให้กับผู้บริโภค โดยการพัฒนากระบวนการผลิตด้านการเกษตร ไปสู่การผลิตอาหารที่มีความปลอดภัย มีมาตรฐานเกษตรอินทรีย์รองรับ
- 3) รักษาความสมดุลของระบบนิเวศเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เป็นระบบที่มีการจัดการด้านการเกษตรแบบองค์รวมที่เกื้อหนุนระบบนิเวศ รักษาความสมดุลของระบบนิเวศในฟาร์มและความยั่งยืนของระบบนิเวศโดยรวม ป้องกันและหลีกเลี่ยงการปฏิบัติที่ทำให้เกิดมลพิษต่อสิ่งแวดล้อม

Conditions favorisant la mise en oeuvre de la(des) Technologie(s) appliquée(s) sous l'Approche

- **Disponibilité/ accès aux ressources et services financiers:** โครงการหลวงสนับสนุนเมล็ดพันธุ์ผักให้แก่เกษตรกรก่อน และหักเงินค่าเมล็ดพันธุ์ภายหลังจากการขายผลผลิต
- **Cadre institutionnel:** มีการจัดตั้งกลุ่มผลิตผักอินทรีย์ กลุ่มผู้ใช้น้ำ กลุ่มผลิตปุ๋ยหมัก
- **Collaboration/ coordination des acteurs:** ทำให้เกิดการช่วยเหลือกันของคนในชุมชนเมื่อต้องการแรงงานในการปฏิบัติงาน
- **Cadre politique:** สอดคล้องกับนโยบายสร้างครัวไทยสู่ครัวโลก และเกษตรอินทรีย์
- **Connaissances sur la GDT, accès aux supports techniques:** มีการบูรณาการของหลายหน่วยงานที่เข้ามาให้ความรู้และติดตามอย่างต่อเนื่องในการปฏิบัติให้ถูกต้อง
- **Marchés (pour acheter les intrants, vendre les produits) et prix:** มีตลาดที่ต้องการสินค้าเกษตรอินทรีย์ที่มีมาตรฐาน และสามารถรับซื้อผลผลิตอย่างต่อเนื่องและให้ราคาสูง

Conditions entravant la mise en oeuvre de la(des) Technologie(s) appliquée(s) sous l'Approche

- **Cadre juridique (régime foncier, droits d'utilisation des terres et de l'eau):** ไม่มีเอกสารสิทธิ์ในการถือครองที่ดิน

PARTICIPATION ET RÔLES DES PARTIES PRENANTES IMPLIQUÉES DANS L'APPROCHE

Parties prenantes impliquées dans l'Approche et rôles

Quels acteurs/ organismes d'exécution ont été impliqués dans l'Approche?	Spécifiez les parties prenantes	Décrivez le rôle des parties prenantes
exploitants locaux des terres / communautés locales	เกษตรกรเผ่าปกาเกอญอ	เป็นผู้ใช้ที่ดิน ดูแลรักษา
organisations communautaires	สถานีเกษตรหลวงอินทนนท์ กรมส่งเสริมการเกษตร	ส่งเสริมอาชีพให้คำแนะนำความรู้ทางวิชาการสนับสนุนปัจจัยผลิต การตัดบรรจุ
gouvernement local	เทศบาลตำบลบ้านหลวงอำเภอ และจังหวัด	ร่วมจัดงานถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตพืชอินทรีย์เพื่อส่งเสริมและขยายผลสู่หมู่บ้านอื่น ๆ

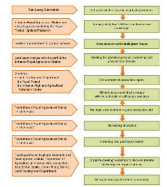
Participation des exploitants locaux des terres/ communautés locales aux différentes phases de l'Approche

	aucun	passive	soutien extérieur	interactive	auto-mobilisation	
initiation/ motivation					✓	เกิดปัญหาการทำเกษตรบนพื้นที่สูง ผลผลิตน้อย รายได้ไม่เพียงพอ ผู้นำชุมชนได้ทำหนังสือถวายฎีกาถึงหม่อมเจ้าภีศเดช รัชนี ประธานมูลนิธิโครงการหลวง เพื่อขอให้สถานีเกษตรหลวงอินทนนท์เข้ามาส่งเสริมและพัฒนาอาชีพ
planification				✓		2545 สถานีเกษตรหลวงอินทนนท์เริ่มดำเนินการทดสอบและสาธิตการผลิตพืชอินทรีย์ 2554 ไปอบรมดูงานที่ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงแม่โจ้ ได้รับความรู้เกี่ยวกับการวางแผนการผลิตและการปลูกพืชภายใต้โรงเรือนไม้ไผ่กางมุ้ง
mise en œuvre				✓		เกษตรกรดำเนินการตั้งกลุ่มผู้ผลิตผักอินทรีย์ กลุ่มผู้ใช้น้ำ ปี2548-2552 ผลิตผักอินทรีย์ภายใต้มาตรฐานเกษตรอินทรีย์รับรองมาตรฐานโดยกรมวิชาการเกษตร 2548 ตั้งกลุ่มผู้ใช้น้ำ จัดสรรการใช้พื้นที่ทำเกษตรภายในชุมชนให้เพียงพอ 2553 ผลิตผักอินทรีย์แบบโรงเรือนกางมุ้ง และยกระดับการผลิตภายใต้มาตรฐานเกษตรอินทรีย์ IFOAM
suivi/ évaluation				✓		ตั้งกฎระเบียบตามเกณฑ์มาตรฐานเกษตรอินทรีย์IFOAM และมีการตรวจสอบและลงโทษโดยสมาชิกกลุ่มผู้ผลิตผักอินทรีย์
ถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตพืชอินทรีย์	✓					สถานีเกษตรหลวงอินทนนท์ ร่วมกับสถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน) , ศูนย์ส่งเสริมการเกษตรที่สูงอินทนนท์ , เทศบาลตำบลบ้านหลวง , อำเภอจอมทองและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ร่วมจัดงานถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตพืชอินทรีย์เพื่อขยายกิจกรรมไปสู่หมู่บ้านอื่นๆ ปัจจุบันปี 2560 บ้านเมืองอ่างผลิตพืชอินทรีย์ที่มีคุณภาพได้รับการรับรองมาตรฐานจาก 3 หน่วยงาน คือ กรมวิชาการเกษตร สำนักงานมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ประเทศไทย (มกท.) และหน่วยงานรับรองมาตรฐานเกษตรของประเทศสวิตเซอร์

Diagramme/ organigramme

ขั้นตอนการดำเนินงาน

1. เกษตรกรรวมกลุ่มจัดตั้งกลุ่มผู้ผลิตผักอินทรีย์ รับสมัครสมาชิก โดยสมาชิกต้องปฏิบัติตามกฎระเบียบของกลุ่มโดยจะต้องยืนยันการเป็นเกษตรกรอินทรีย์ทุกปี ต้องเข้าร่วมประชุมประจำเดือนของหมู่บ้านไม่น้อยกว่า 6 ครั้งต่อปี ต้องไม่ยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด ต้องไม่ปลูกพืช 2 ระบบคือ อินทรีย์และ GAP ในเวลาเดียวกัน ยกเว้นการปลูกข้าว ต้องเข้าร่วมกิจกรรมของกลุ่มอย่างสม่ำเสมอ กรณีละเมิดจะมีบทลงโทษ การจัดตั้งกลุ่มเพื่อหาเงินสนับสนุนในลงทุนทำเกษตรอินทรีย์ให้กับสมาชิก และเป็นแหล่งผลิตที่ใหญ่สามารถต่อรองราคาหรือหาตลาดได้ง่าย
2. สถานีเกษตรหลวงอินทนนท์และศูนย์ส่งเสริมการเกษตรที่สูงอินทนนท์ จัดอบรมความรู้การทำเกษตรอินทรีย์ทุกปี ปีละอย่างน้อย 1 ครั้ง และพากลุ่มเกษตรกรผู้ผลิตผักอินทรีย์ ไปเรียนรู้ดูงานในสถานที่ที่ประสบความสำเร็จ
3. การคัดเลือกพื้นที่ และปลูกสร้างโรงเรือน โดยผู้นำและเกษตรกรในพื้นที่คัดเลือก จัดสรร เน้นการปลูกเพื่อพอเพียงไม่เน้นการค้า จึงมีระเบียบดีกว่า สมาชิกแต่ละคนมีโรงเรือนได้ไม่เกิน 3 โรงเรือน โดยเฉลี่ยสมาชิกจึงมีรายละ 2 โรงเรือน ดังนั้นเงินลงทุนสร้างโรงเรือน 2 โรงเรือนแรกมีเงินกองทุนสนับสนุนช่วยเหลือให้ 60% ของค่าโรงเรือน และลงทุนเองอีก 40% ถ้าใครจะทำโรงเรือนที่ 3 ต้องลงทุนเองทั้งหมด ขนาดของโรงเรือน กว้าง 6 เมตร ยาว 30 เมตร สูงประมาณ 3-5 เมตร (180 ตารางเมตรต่อโรงเรือน)
4. วางแผนการผลิตผักอินทรีย์ สมาชิกประชุมหารือกับเจ้าหน้าที่สถานีเกษตรหลวง อินทนนท์ วางแผนการผลิตผักอินทรีย์ตามกำหนดการที่ตลาดรับซื้อต้องการ โดยกำหนดชนิดผักที่ปลูก วันเพาะกล้า วันปลูก จนถึงวันตัดผลผลิต ทำเป็นปฏิทินการดำเนินการของเกษตรกรเป็นรายบุคคล กรณีสมาชิกไม่ปฏิบัติตามแผน จะหักค่าผลผลิต 50% เข้ากลุ่ม
5. การจัดหาปัจจัยการผลิต เช่น เมล็ดพันธุ์ผัก ตัวเห็บตัวเบียน ได้รับการสนับสนุนจากโครงการหลวง, การกระจายน้ำสู่แปลงในระบบท่อ ทางลำเลียง โดไลไมท์ ปุ๋ยหมัก น้ำหมักชีวภาพ ได้รับการสนับสนุนจากกรมพัฒนาที่ดินทั้งความรู้และงบประมาณ, ชีววัฏ การเห็บตัวด้งแมลง และสารชีวภัณฑ์ เกษตรกรซื้อเองจากแหล่งที่น่าเชื่อถือ และต้องเก็บหลักฐานทุกชิ้นเพื่อให้หน่วยงานมาตรวจสอบย้อนกลับได้
6. ปลูกพืชอินทรีย์ เกษตรกรต้องปฏิบัติตามปฏิทินการปลูกพืชที่ร่วมกันทำตามข้อ 4 และจดบันทึกกิจกรรมทุกขั้นตอน
7. การดูแลรักษาแปลงผลิตพืชอินทรีย์ เกษตรกรสมาชิกกลุ่มฯ มีหน้าที่จดบันทึกและควบคุมดูแลเกี่ยวกับเรื่องห้ามใช้สารเคมีของสมาชิกกลุ่มฯ หากมีการละเมิดจะถูกลงโทษ และตัดจากการเป็นสมาชิก เจ้าหน้าที่สถานีเกษตรหลวงอินทนนท์และกรมส่งเสริมการเกษตร มีหน้าที่ติดตามให้คำแนะนำการใช้สารชีวภัณฑ์ สารไล่แมลง ตัวเห็บตัวเบียน ฯลฯ ในการควบคุมกรณีมีโรคและแมลงในแปลง กรมวิชาการและมกท.ทำหน้าที่ติดตาม ตรวจสอบกระบวนการผลิตต้องสะอาดได้มาตรฐาน
8. การเก็บเกี่ยว เกษตรกรต้องเก็บเกี่ยวตามแผนการเก็บเกี่ยวที่กำหนดไว้ การเก็บเกี่ยวให้ใช้มีดคมตัด เพื่อรักษาผักให้ได้คุณภาพ ป้องกันการฉีกขาด หน่วยงานกรมวิชาการและ มกท.วิเคราะห์สารตกค้างในผลผลิต
9. การคัดและบรรจุ เป็นขั้นตอนหลังการเก็บเกี่ยว เกษตรกรต้องล้างผักให้สะอาดด้วยน้ำที่ไม่ปนเปื้อน ผึ่งให้แห้ง คัดผักที่ไม่ได้คุณภาพออก จัดแบ่งขนาดให้มีความสม่ำเสมอ บรรจุในตระกร้าพลาสติกที่มีกระดาษขรุขระทั้งตะกร้าและส่งโรงคัดบรรจุของสถานีเกษตรหลวงอินทนนท์ต่อไป หน่วยงานกรมวิชาการและ มกท.ติดตามตรวจสอบเรื่องของการสะอาดในขั้นตอนการคัดแยก บรรจุผลผลิต ไม่ปนเปื้อนสารเคมีทุกขั้นตอน และรับรองระบบงานการผลิตที่ได้มาตรฐาน
10. มีความร่วมมือของกลุ่มเกษตรกรและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ โครงการหลวง สถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน) , ศูนย์ส่งเสริมการเกษตรที่สูงอินทนนท์ , เทศบาลตำบลบ้านหลวง, อำเภอจอมทอง กรมพัฒนาที่ดิน ฯลฯ จัดงานประชุมถ่ายทอดองค์ความรู้การทำเกษตรอินทรีย์ เพื่อเผยแพร่สู่เกษตรกรหมู่บ้านอื่น นอกจากนี้มีรายการทีวีถ่ายทอดการถ่ายทอดองค์ความรู้

Auteur : กมลา
ภา วัฒนประ
พัฒน์

Prises de décision pour la sélection de la Technologie de GDT

Les décisions ont été prises par

- ☐ les exploitants des terres seuls (auto-initiative)
- ☐ principalement les exploitants des terres soutenus par des spécialistes de la GDT
- ☒ tous les acteurs concernés dans le cadre d'une approche participative
- ☐ principalement les spécialistes de la GDT, après consultation des exploitants des terres
- ☐ les spécialistes de la GDT seuls
- ☐ les responsables politiques/ dirigeants

Les décisions ont été prises sur la base de

- ☒ l'évaluation de connaissances bien documentées en matière de GDT (prises de décision fondées sur des preuves tangibles)?
- ☐ les résultats de recherches?
- ☐ expériences et opinions personnelles (non documentées)

SOUTIEN TECHNIQUE, RENFORCEMENT DES CAPACITÉS ET GESTION DES CONNAISSANCES

Les activités ou services suivants ont fait partie de l'approche

- ☒ Renforcement des capacités/ formation
- ☒ Service de conseils
- ☒ Renforcement des institutions (développement organisationnel)
- ☒ Suivi et évaluation
- ☒ Recherche

Renforcement des capacités/ formation

La formation a été dispensée aux parties prenantes suivantes

- ☒ exploitants des terres
- ☐ personnels/ conseillers de terrain
- ☒ประชาชนผู้สนใจ

Formats de la formation

- ☐ sur le tas
- ☒ entre agriculteurs (d'exploitants à exploitants)
- ☒ zones de démonstration
- ☒ réunions publiques
- ☒ cours
- ☒ ถ่ายทำรายการออกอากาศ...

Sujets abordés

วิธีผัก...อินทรีย์ ที่บ้านเมืองอ่าง

Service de conseils

Le service de conseils était fourni

- ☒ dans les champs des exploitants?
- ☒ dans des centres permanents

Renforcement des institutions

Institutions ont été renforcées ou mises en place

- ☐ non
☐ oui, un peu
☐ oui, modérément
☒ oui, beaucoup

au niveau suivant

- ☒ local
☐ régional
☐ national

Décrivez l'institution, ses rôles et responsabilités, ses membres, etc.

จัดตั้งเป็นวิสาหกิจชุมชน เป็นองค์กรที่มีความเข้มแข็ง สร้างรายได้ ให้ความรู้ และศึกษาดูงานด้านการปลูกผักอินทรีย์ที่ประสบผลสำเร็จของบ้านเมืองอาจ

Type de soutien

- ☒ financier
☒ renforcement des capacités/ formation
☒ équipement

Plus de détails

-

Suivi et évaluation

ติดตามและประเมินผล โดย สถานีเกษตรหลวงอินทนนท์ กรมวิชาการ มกท.

Recherche

La recherche a traité les sujets suivants

- ☐ sociologie
☒ économie/ marketing
☒ écologie
☒ technologie
- สถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน)

FINANCEMENT ET SOUTIEN MATÉRIEL EXTERNE

Budget annuel en dollars US de la composante GDT

- ☐ < 2 000
☒ 2 000-10 000
☐ 10 000-100 000
☐ 100 000-1 000 000
☐ > 1 000 000
- เงินงบประมาณโครงการหลวง กรมส่งเสริมการเกษตร
ขององค์การเทศบาล
ตำบล

Precise annual budget: sans objet

Les services ou mesures incitatives suivantes ont été fournis aux exploitants des terres

- ☒ Soutiens financiers/ matériels fournis aux exploitants des terres
☒ Subventions pour des intrants spécifiques
☒ Crédits
☒ Autres incitations ou instruments

Soutiens financiers/ matériels fournis aux exploitants des terres

ได้รับเป็นวัสดุปัจจัยการผลิต เช่น โดโลไมท์ สารเร่งพด.1 พด.2 ทางลำเลียง ผ่าย แมลงตัวห้ำตัวเบียน ปุ๋ยหมัก

en partie financé
entièrement financé

None

โดโลไมท์ หัวเชื้อจุลินทรีย์ทำปุ๋ยหมัก น้ำหมักชีวภาพ

☒

None

ทางลำเลียงในไรนา ผ่าย

☒

La main d'oeuvre fournie par les exploitants des terres était

- ☐ volontaire
☐ vivres-contre-travail
☐ payée en espèces
☐ récompensée avec un autre soutien matériel

Crédits

Conditions : ปลอดดอกเบี้ย

Fournisseurs du crédit : สหกรณ์การเกษตรโครงการหลวง กลุ่มผู้ผลิตพืชอินทรีย์ สนับสนุนปัจจัยการผลิต

Destinataires du crédit : เกษตรกรผู้เป็นสมาชิก

Autres incitations ou instruments

เห็นประโยชน์ของการรักษาระบบนิเวศน์ การรักษาป่าต้นน้ำ ผู้ผลิตและผู้บริโภคมีความปลอดภัย สร้างรายได้ตลอดปี

ANALYSES D'IMPACT ET CONCLUSIONS

Impacts de l'Approche

Non
Oui, un peu
Oui, modérément
Oui, beaucoup

Est-ce que l'Approche a aidé les exploitants des terres à mettre en œuvre et entretenir les Technologies de GDT?

เกษตรกรตั้งกลุ่มฯ เพื่อช่วยเหลือสมาชิก ในเรื่องความรู้และปัจจัยการผลิต

☒

Est-ce que l'Approche a amélioré la coordination et la mise en œuvre de la GDT selon un bon rapport coût-efficacité?

ให้ความร่วมมือกับเจ้าหน้าที่รัฐ สอดส่องดูแลหาแหล่งทุนผู้กระทำความผิดกฎระเบียบ

☒

Est-ce que l'Approche a amélioré les connaissances et les capacités des exploitants des terres pour mettre en œuvre la GDT? มีการอบรมให้ความรู้อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง	☐ ☐ ☐ ☒
Est-ce que l'Approche a amélioré les connaissances et les capacités des autres parties prenantes? มีการถ่ายทอดความรู้เพื่อหาแนวร่วมการทำงานเกษตรอินทรีย์เพิ่มทุกปี	☐ ☐ ☒ ☐
Est-ce que l'Approche a amélioré l'égalité entre hommes et femmes et autonomisé les femmes et les filles? ไม่กีดกันสามารถทำได้ทุกคน	☐ ☐ ☐ ☒
Est-ce que l'Approche a encouragé les jeunes/ la prochaine génération d'exploitants des terres à s'engager dans la GDT? ถ่ายทอดให้เยาวชน บุตรหลาน มาช่วยงาน	☐ ☐ ☐ ☒
Est-ce que l'Approche a amélioré les questions foncières et des droits d'utilisation qui entravent la mise en œuvre des Technologies? ใช้พื้นที่น้อย มีการควบคุมจำกัดจำนวนโรงเรือน และดินพื้นที่เกษตรเป็นป่าไปแล้ว 1700ไร่	☐ ☐ ☐ ☒
Est-ce que l'Approche a conduit à améliorer la sécurité alimentaire et/ou la nutrition? การผลิตมีความปลอดภัยไม่ใช้สารเคมีมีมาตรฐานรองรับ	☐ ☐ ☐ ☒
Est-ce que l'Approche a amélioré l'accès aux marchés? -	☐ ☐ ☒ ☐
Est-ce que l'Approche a conduit à l'utilisation/ sources d'énergie plus durables? -	☐ ☐ ☒ ☐
Est-ce que l'Approche a conduit à des emplois, des opportunités de revenus? ผลผลิตมีคุณภาพและตลาดต้องการมาก จึงขายได้ราคาสูง	☐ ☐ ☐ ☒

Principale motivation des exploitants des terres pour mettre en oeuvre la GDT

- ☒ augmenter la production
- ☐ augmenter la rentabilité/ bénéfice, rapport coûts-bénéfices
- ☒ réduire la dégradation des terres
- ☐ réduire les risques de catastrophe
- ☐ réduire la charge de travail
- ☐ paiements/ subventions
- ☐ règles et règlements (amendes)/ application
- ☐ prestige, pression sociale/ cohésion sociale
- ☒ affiliation à un mouvement/ projet/ groupe/ réseaux
- ☐ conscience environnementale
- ☐ coutumes et croyances, morale
- ☐ améliorer les connaissances et compétences en GDT
- ☐ améliorer l'esthétique
- ☐ atténuer les conflits

Durabilité des activités de l'Approche

Les exploitants des terres peuvent-ils poursuivre ce qui a été mis en oeuvre par le biais de l'Approche (sans soutien extérieur) ?

- ☐ non
- ☐ oui
- ☒ incertain

CONCLUSIONS ET ENSEIGNEMENTS TIRÉS

Points forts: point de vue de l'exploitant des terres

- 1) ช่วยรักษาระบบนิเวศน์ และสภาพแวดล้อม ไม่บุกรุกพื้นที่ป่าใช้ที่ดิน และทำให้ชุมชนมีพื้นที่ป่าเพิ่มขึ้น เป็นแหล่งต้นน้ำลำธารที่ปลอดภัย
- 2) เกษตรกรมีอาชีพที่มั่นคง รายได้และฐานะดีขึ้น
- 3) ผลิตอาหารที่มีความปลอดภัย และส่งต่อความปลอดภัยมาถึงผู้บริโภคและสิ่งแวดล้อม

Points forts: point de vue du compilateur ou d'une autre personne-ressource clé

- 1) สอดรับกับนโยบาย "เกษตรอินทรีย์และครัวไทยสู่ครัวโลก" ของรัฐบาล แนวทางนี้สนับสนุนให้เกษตรกรสามารถผลิตอาหารที่มีความปลอดภัย และส่งต่อความปลอดภัยมาถึงผู้บริโภคและสิ่งแวดล้อม
- 2) ลดปัญหาการบุกรุกพื้นที่ป่า เพื่อนำมาใช้ประโยชน์ปลูกพืชไร่นาเพื่อหาเลี้ยงชีพ
- 3) ช่วยเสริมสร้างความตระหนักรู้เรื่องทรัพยากรดิน การอนุรักษ์ดินและน้ำ ให้แก่เกษตรกรชาวเขา สามารถใช้ทรัพยากรที่ดินและทรัพยากรน้ำได้อย่างคุ้มค่า มีการอนุรักษ์บำรุงรักษาที่ถูกต้อง เช่น ปรับปรุงบำรุงดินด้วยอินทรีย์วัตถุ ไม่ใช้สารเคมี รักษาให้เกิดสมดุลตามธรรมชาติ

Faiblesses/ inconvénients/ risques: point de vue de l'exploitant des terres comment surmonter

- 1) เกษตรกรยังอ่อนแอเรื่องของการตลาด พัฒนางานความรู้เรื่องการตลาดออนไลน์

Faiblesses/ inconvénients/ risques: point de vue du compilateur ou d'une autre personne-ressource clé comment surmonter

- 1) ระบบกรรมสิทธิ์ที่ดินของเกษตรกรชาวเขา เนื่องจากพื้นที่ทำกินอยู่ในเขตป่าสงวน จึงส่งผลทำให้การจัดสรรพื้นที่ดังกล่าวเกิดข้อจำกัด รัฐควรปรับปรุงแก้ไข ปัญหาเกี่ยวกับแนวนโยบายและมาตรการทางกฎหมายในการคุ้มครองและควบคุมการทำเกษตรกรรมบนพื้นที่สูง

RÉFÉRENCES

Compilateur
Pitayakon Limtong

Editors

Examineur
Rima Mekdaschi Studer
William Critchley

Date de mise en oeuvre: 10 janvier 2019

Dernière mise à jour: 13 janvier 2021

Personnes-ressources

นางสาวกมลภา วัฒนประพัฒน์ (kamalapa_w@hotmail.com) - co-compiler
นายวิชรินทร์ พจนบัณฑิต - exploitant des terres
นายบุญตรี ศิริภูวดล - เจ้าหน้าที่ส่งเสริม

Description complète dans la base de données WOCAT

https://qcat.wocat.net/fr/wocat/approaches/view/approaches_4308/

Données de GDT correspondantes

sans objet

La documentation a été facilitée par

Institution

- sans objet

Projet

- sans objet

Références clés

- - : -

Liens vers des informations pertinentes disponibles en ligne

- เมืองอางโมเดล Archives - เข้าชม กับคนข่าวเกษตรตัวจริง - ข่าวเกษตรทำกิน 29 มกราคม 2561: <https://kasettumkin.com/tag/เมืองอางโมเดล>
- The North อนาคตเหนือ - เมืองอางปลูกผักให้เป็นป่า 25 มิถุนายน 2560: <http://program.thaipbs.or.th/thenorth/episodes/46187>
- เรียนรู้รักษ์ป่ากับอาสาเที่ยว...ที่หมู่บ้าน ปกาเกอะญอ "บ้านเมืองอาง" เชียงใหม่ 9 มีนาคม 2561: <https://m.mgonline.com/travel/detail/9610000022292>
- ผักอินทรีย์เมืองอาง ปล่อยไก่..กำจัดศัตรูพืช 5 มิถุนายน 2558: <https://www.thairath.co.th/content/502999>
- วิถีผักอินทรีย์ที่บ้านเมืองอาง | ผู้นำด้านนวัตกรรม-เกษตรชีวภาพ 1 กุมภาพันธ์ 2560: <https://www.svggroup.co.th/ผักอินทรีย์เมืองอาง/>

This work is licensed under [Creative Commons Attribution-NonCommercial-ShareAlike 4.0 International](https://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/)

